

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1998 M. LIEPOS 17 D. NUTARIMO NR. 892 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2006 M. BIRŽELIO 14 D. NUTARIMO NR. 583 „DĖL MOKĖJIMO UŽ SOCIALINES PASLAUGAS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2006 M. SPALIO 10 D. NUTARIMO NR. 978 „DĖL SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO IR LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2006 M. LAPKRIČIO 15 D. NUTARIMO NR. 1132 „DĖL SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2006 M. KOVO 16 D. NUTARIMO NR. 259 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMĄ“ PAKEITIMO“ PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022-05-23 Nr. (1.6Mr)2T-812	<p>„Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimo Nr. 583 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“</p> <p>1. Keičiamo aprašo 8 punkte numatoma, kad „Sutartyje privalo būti nustatyti asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai procentine išraiška ir mokėjimo tvarka <...>. Savivaldybės nustatyta tvarka konkretūs asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai pinigine išraiška nustatomi sutartyje arba atskirame savivaldybės dokumente (pranešime, pažymoje ar pan.), su kuriuo supažindinamas asmuo (šeima).“ Pastebėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 26 straipsnio 3 dalį, asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu, o pagal 7 dalį, - asmens (šeimos) ir savivaldybės tarpusavio teisės ir pareigos dėl mokėjimo už socialines paslaugas reglamentuojamos rašytine sutartimi. Atsižvelgiant į tokį reguliavimą, siūlytina</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Asmens (šeimos) ir savivaldybės tarpusavio teisės ir pareigos, susijusios su asmens (šeimos) mokėjimu už socialines paslaugas, nustatomos rašytine socialines paslaugas gaunančio asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo (rūpintojo) ir savivaldybės sutartimi, kurioje mokėjimo už socialines paslaugas dydis, remiantis galiojančiu teisiniu reguliavimu, nustatytas pinigine išraiška. Pasikeitus asmens (šeimos) gaunamų pajamų dydžiui, turimam turtui ar pasikeitus teikiamų paslaugų kainai, savivaldybės privalo keisti sutarčių, kuriose nustatyti konkretūs</p>

	įvertinti, ar tikslinga tiek dydžius procentine išraiška, tiek konkrečius dydžius nustatyti sutartyje, jeigu tai nėra šalių derybų klausimas ir susitarimo dalykas, o savivaldybės sprendimas.	asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai pinigine išraiška, nuostatas. Tai iš savivaldybių pareikalauja didelių žmogiškųjų ir finansinių sąnaudų. Atsižvelgiant į tai, siūloma, kad konkretūs mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai pinigine išraiška galėtų būti nustatyti sutartyje arba kitame savivaldybės dokumente (pranešime, pažymoje ar pan.), su kuriuo būtų supažindinamas asmuo (šeima).
	2. Kadangi keičiasi keičiamo aprašo 8 punkte nurodytos sutarties turinys (joje, be kita ko, turės būti nurodyti nustatyti asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai procentine išraiška), turėtų būti nustatytos baigiamosios nuostatos, iš kurių būtų aišku, ar šie pasikeitę reikalavimai bus taikomi tik nuo Nutarimo Nr. 583 projekto įsigaliojimo dienos sudarytoms sutartims, ar ir iki įsigaliojimo sudarytoms sutartims (ar sudarytos sutartys bus sudaromos iš naujo, jei taip, turi būti nustatyta iki kada tai turi būti padaryta).	Atsižvelgta iš dalies Savivaldybėms paliekama teisė apsispręsti, kur (sutartyse, pranešime ar pažymoje) nustatyti konkretų asmens mokėjimo už socialines paslaugas dydį, todėl pereinamosios nuostatos nėra būtinos.
	Dėl Nutarimų projektų. 6. Siekiant mažinti galiojančių teisės aktų skaičių, siūlytina visus Socialinių paslaugų įstatymą įgyvendinančius nutarimus sujungti į vieną nutarimą.	Neatsižvelgta Nutarimų pakeitimai turi įsigalioti 2022 m. liepos 1 d., o visų nutarimų sujungimas į vieną nutarimą pareikalautų nutarimais tvirtinamų teisės aktų dėstymo nauja redakcija, papildomo derinimo ir užtruktų laiko. Šiuo metu rengiama nauja Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo redakcija. Siūlymu pasinaudosime rengiant įgyvendinamuosius naujos redakcijos Socialinių paslaugų įstatymo teisės aktus.

<p>Lietuvos savivaldybių asociacija 2022-05-18</p> <p>Nr. (15)-SD-322</p>	<p>Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimo Nr. 978 „Dėl socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo.</p> <p>1. Savivaldybės vienareikšmiškai akcentuoja, kad projekto 1.2.6 papunktyje numatytas valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų asmeniui su sunkia negalia socialinei globai teikti dydis – 9,2 bazinės socialinės išmokos (BSI) (386,40 eurai) yra per mažas, jo nepakanka finansuoti sunkią negalia turinčio asmens socialinės globos paslaugų dalies.</p> <p>Būtina didinti šį valstybinės funkcijos vykdymui skiriamą lėšų dydį ir įvertinti tai, kad kasmet auga socialinės globos (ilgalaikės, trumpalaikės, dienos institucijoje ar asmens namuose) kainos. Savivaldybės siūlo numatyti ne 9,2 socialinės išmokos (BSI) dydžio per mėnesį (Metodikos 10 punktas), siūlomas dydis 10 - 12,8 BSI. Pvz. Visagino savivaldybės valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų asmeniui su sunkia negalia socialinei globai teikti išlaidos buvo 515 Eur., Joniškio raj. savivaldybėje vienam savivaldybės gyventojui tenkantis valstybės biudžeto lėšų dydis 2021 metais sudarė nuo 453,49 eurų iki 617,29 eurų per mėnesį.</p> <p>Savivaldybių skaičiavimu vidutiniškai skirtumas tarp asmenų su sunkia negalia socialinės globos kainos ir asmens mokėjimo už socialinę globą dydžio sudarė 553,64 eurus. Minėtus dydžius ministerijai savivaldybės teikė šių metų kovo pabaigoje, todėl nesuprantama, kodėl savivaldybių pateikti duomenys nebuvo įvertinti.</p> <p>Kauno m. savivaldybė siūlo visiškai nenurodyti konkrečios skiriamos lėšų dalies, kadangi Socialinių paslaugų įstatymo 34 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad socialinė globa asmenims su sunkia negalia finansuojama iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams. Pagal šią įstatymo nuostatos formuluotę darytina išvada, kad įstatymu valstybė prisiėmė pareigą visiškai padengti šios socialinės paslaugos asmenims su sunkia negalia finansavimo išlaidas. Tuo tarpu, buvusi ir teikiama projektu 10 punkto formuluotė sudaro pagrindą laikyti, kad vienam asmeniui su sunkia negalia už socialinės globos paslaugas gali būti padengiama ne daugiau kaip 9,2 BSI, nepriklausomai nuo to, ar tai dienos socialinė globa, ar institucinė globa. Tokiu atveju, savivaldybės, įvertinus tai, kad ši paslauga yra valstybės funkcija, turėtų nustatyti socialinės globos paslaugos asmenims su sunkia negalia maksimalų finansuotiną dydį iki 9,2 BSI, kas visiškai neatitiktų šių paslaugų kainų ir toks dydis dažniausiai nepadengtų</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Dėl ribotų valstybės biudžeto finansinių galimybių Finansų ministerija nepritaria valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų asmenims su sunkia negalia socialinei globai teikti skiriamų lėšų didinimui. Paminėtina, kad atsižvelgiant į prekių ir paslaugų kainų augimą nuo 2022 m. birželio 1 d. BSI dydis padidintas 10 proc. (nuo 42 iki 46 eurų). Asmeniui su sunkia negalia socialinei globai teikti skiriama lėšų dalis nuo 2022 m. birželio 1 d. sudaro 331,2 euro, t. y. 15 proc. didesnė, negu 2021 m. (288 eurai).</p>
---	--	--

	<p>institucinės socialinės globos kainos dalies, minusavus asmens mokėtiną dydį (pvz. už 10 val. per dieną, 7 dienas per savaitę dienos socialinės globos paslaugas namuose 1 asmeniui su sunkia negalia apmokėti reikia iki 3500 Eur per mėnesį; už ilgalaikės socialinės globos paslaugas 1 asmeniui su sunkia negalia vidutiniškai reikia apmokėti apie 650 Eur).</p> <p>Pažymėtina, kad ir iki šiol pagal buvusią šio punkto formuluotę (su kitokiu dydžiu) praktikoje kasmet planuojant valstybės biudžeto lėšų poreikį šiai paslaugai apmokėti susiduriama su sunkumais, kuomet vertinant turimą/planuojamą turėti asmenų su sunkia negalia skaičių, kurie gauna/galimai gaus socialinės globos paslaugas, skaičiuotina ženkliai mažesnė finansavimo suma nei yra realus poreikis ir paslaugos kaina, ir kasmet šių lėšų poreikis tikslinamas didinant valstybės finansavimą (praktikoje skiriama daugiau nei skaičiuotina pagal minėtą nuostatą). Dėl netinkamo lėšų dydžio nustatymo savivaldybėms buvo pateiktos pastabos ir iš Valstybės kontrolės dėl netikslaus lėšų poreikio planavimo.</p>	
	<p>4. Dėl 20 p. Šio punkto formuluotė yra neaiški. Savivaldybėms nesuprantama, kodėl savivaldybė paslaugų kainą turėtų derinti su socialinių paslaugų įstaigos dalininkais (savininkais). Siūloma tokia 20 punkto formuluotė: „20. Perkamų (parduodamų) ar finansuojamų prevencinių, bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kainą savivaldybės suderina su socialinių paslaugų įstaiga atsižvelgdamos į prevencinių bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros organizavimo išlaidas, socialinių paslaugų teikimo savivaldybės teritorijoje ypatumus ir šių išlaidų efektyvų panaudojimą.“ Kaip kainos derinimas turėtų vykti tarp socialinių paslaugų įstaigos ir jos dalininkų (savininkų), reglamentuoti nebūtina.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Socialinių paslaugų kainas savivaldybės ir socialinių paslaugų įstaigos nustato derindamos ją su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ar socialinių paslaugų įstaigos dalininkais (savininkais). Savivaldybė socialinių paslaugų kainą derina su socialinių paslaugų įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ar su dalininkais, jeigu tokių turi.</p>
	<p>5. Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos 20 punktas nurodo, kad socialinės globos kainą socialinės globos įstaigos nustato pagal 22 punkte nurodytą lėšų dalį. (bendroji ir kintamoji). Atkreipiame dėmesį, kad vieną iš sudedamųjų kintamosios kainos dalį sudaro maitinimo išlaidos. Metodikos 28 punkte nurodoma kaip turi būti apskaičiuojamos maitinimo išlaidos. Savivaldybės siūlo tokį algoritmą: socialines paslaugas teikianti įstaiga kasmet pasiskaičiuoja maitinimo normatyvą pagal Metodiką ir jeigu šis didėja, tuomet teikia savivaldybei ar kitam įstaigos savininkui prašymą didinti paslaugos kainą dėl pasikeitusių sąnaudų.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Kaip socialinės globos įstaigos nustato socialinės globos kainą, reglamentuota Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos 21 punkte (ne 20, kaip nurodoma pastaboje). Siūlomas algoritmas ir dabar praktikoje veikia, todėl nėra būtinybės jo reglamentuoti.</p>

	<p>6. Dėl keičiamo 28 p., kuriame nustatoma prievolė savivaldybės tarybos sprendimu tvirtinti ne tik socialinės globos maksimalią kainą, bet ir socialinės priežiūros paslaugų kainą. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyriaus nuomone, tai perteklinis reguliavimas ir papildoma administracinė našta savivaldybėms. Abejojama šio punkto tinkamumu, nes jį įgyvendinant kiltų rizika, kad visos akredituotos socialinės priežiūros paslaugos būtų teikiamos už nustatytą maksimalią kainą, tai sumažintų konkurenciją. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad patvirtinti paslaugų akreditavimo reikalavimai yra gana platūs ir abstraktūs, taigi teigti, kad visi paslaugų teikėjai teikia vienodas paslaugas, nėra pagrindo. Nėra teisinga mokėti už socialinės priežiūros paslaugas vienodą kainą. Pvz. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu yra patvirtinta akredituotos socialinės priežiūros paslaugų kainos derinimo tvarka - tokios reguliavimo tvarkos savivaldybėms pakanka.</p>	<p>Neatsižvelgta Keičiamo nutarimo 32 punkte (ne 28, kaip nurodoma pastaboje) siūloma savivaldybei nustatyti ne maksimalias socialinės globos ir socialinės priežiūros kainas, bet maksimalius socialinės globos ir socialinės priežiūros išlaidų finansavimo savo teritorijos gyventojams dydžius. Siūlymu siekiama užtikrinti vienodą praktiką visose savivaldybėse.</p>
	<p>7. Dėl projekto 34 p. Siūlome jį išbraukti, nes jis perteklinis, savivaldybėms didinantis administracinę naštą. Pažymime, kad visų įstaigų paslaugų kainos yra SPIS sistemoje (sistema iki šiol nesutvarkyta, ji trikdo savivaldybių darbą). Savivaldybės nemato prasmės rinkti visų įstaigų, visų teikiamų paslaugų kainas, pagal gavėjų grupes ir pateikti jas sudėtingoje SPPD teikiamoje formoje. Savivaldybėms nesuprantamas tokio darbo rezultatas ir jo vertė. SPPD nurodomos minimalios ir maksimalios paslaugų kainos skiriasi keliasdešimt kartų, todėl ir vidutinė paslaugos kaina nėra reali. Tokiais duomenimis savivaldybės negali vadovautis nustatant maksimalius kainų dydžius.</p>	<p>Neatsižvelgta Informacija apie socialinių paslaugų kainas yra reikalinga rengiant teisės aktų pakeitimus, atliekant socialinių paslaugų analizę. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija neturi galimybių matyti socialinių paslaugų kainų SPIS sistemoje.</p>
	<p>Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projekto.</p> <p>Savivaldybės jau ne vienerius metus teikia siūlymus SADM ir prašo atsisakyti Socialinių paslaugų plano dėl jo pasenusios struktūros ir dėl to, jog jis dubliuoja strateginio planavimo dokumentus. Savivaldybės veiklą planuoja ir organizuoja vadovaudamasis pasikeitusiomis naujomis planavimo metodikomis. Socialinių paslaugų planas yra įtraukiamas į strateginį veiklos planą ir yra savivaldybės strateginio veiklos plano ir savivaldybės biudžeto tvirtinimo rezultatas.</p>	<p>Neatsižvelgta Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje yra nustatyta, kad savivaldybės kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą socialinių paslaugų planavimo metodiką. Šiuo metu rengiama nauja Socialinių paslaugų įstatymo redakcija, tad susijęs siūlymas gali būti svarstomas šio teisės akto projekto rengimo metu.</p>